A°. 1861. N°. 250.

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 23 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 19 October.

De viering van den verjaardag van den slag van Leipzig geeft een onzer bladen aanleiding tot de navolgende beschouwingen over den tegenwoordigen stand der duitsche aangelegenheden:

„Wij weten niet, in welke plaatsen van Duitschland de verjaardag van den slag van Leipzig plegtig wordt gevierd, maar wij gelooven, dat zij, welke zich in dat opzigt stil terzijde houden, goeden grond daarvoor hebben. Welk een tegenstuk van het vurige, jeugdige gevoel, met hetwelk de volkeren van het midden van Europa en van Duitschland de verlossing van hun vaderland van de overmoedige vreemde heerschappij vierden, bij den kranken geest, in welken die zelfde Staten tegenover de toongevende op nieuw herstelde dynastie staan, die ten gevolge van den bewusten veldslag voor altijd van den troon vervallen werd verklaard. Met een hoon, als die van *Mephistopheles* ziet de veelvermogende man, die een der magtigste duitsche Vorsten den vooravond voor deszelfs krooning ten zijnent heeft ontvangen, neder op de verwarring, met welke de mogendheden, die eenmaal het juk van zijn oom hebben afgeschud, en dezen naar een eiland hebben verbannen, 't welk even goed Cayenne, als Sint Helena had kunnen heeten, thans radeloos en werkeloos gebeurtenissen te gemoet zien en duchten, zonder dezelve bepaaldelijk te kunnen aanwijzen, en die zich over hetgeen haar klaar voor oogen ligt, niet met elkander kunnen verstaan.

„Twee der groote mogendheden, welke de overwinning van Leipzig beslisten, zijn min of meer krank in haar binnenland, en eene derde draagt alleen het rood eener schijnbare gezondheid. De eerste ernstige aanval van buiten, zou in Pruissen en in Duitschland, bij de desorganisatie, die in het Verbond plaats heeft, aanleiding kunnen geven tot eene bloedverplaatsing, even noodlottig als die, welke jaren lang vóór dezen bewusten veldslag is waargenomen. *Napoleon* is op den besten weg om zijnen oom te wreken, en met betrekkelijk geringere middelen dat gene te bereiken, 't welk de eerste *Napoleon* met reuzenkracht heeft verspeeld. De krijgsmagt van Frankrijk, met aanwending van de technische wonderen, die den oom niet ten dienste stonden, tot eene veel grootere centrale eenheid te brengen, dan eenmaal het groote leger heeft opgeleverd; — de strijdkrachten der tegenstanders, door de verbrokkeling hunner eenheid, door de uitputting van hun geldelijk en staatkundig vermogen, door het verwekken van duizend zorgen en verlegenheden, waaraan men zoo in 't buitenals in 't binnenland te gemoet dient te komen, te verzwakken, dat is het programma van het tweede Keizerrijk, 't welk, met uitzondering van Engeland, tot dus verre alom is gelukt.

„*Napoleon I* kon met twee factoren niet omspringen, welke in de hand van zijn neef tot geduchte strijdmiddelen zijn aangewassen; — de zeemagt en de nationaliteiten. De magtige veroveraar, die het land van de Ebro tot de Niemen onder zijn voet had gebragt, kon geene vloot bijeenbrengen, in staat om slechts een enkele haven te beschermen, en het verwonderlijke vernuft, dat het geduchtste leger in geestdrift wist te brengen, 't welk de wereld immer heeft aanschouwd, had geen den minsten zin voor de hartstogtelijkheid der nationaliteiten. Hij is bezweken door datgene, 't welk zijn dynastieke navolger als den krachtigsten hefboom zijner geheimzinnige staatkunde te werk stelt. De geest van het spaansche, en die van het duitsche volk hebben het eerste Keizerrijk den doodsteek gegeven. Het tweede Keizerrijk bedient zich van dien geest. Niets is het te gering, noch Montenegro, noch de Libanon, om de Porte, Rusland, Oostenrijk en Duitschland bij voortduring in moeijelijkheden te wikkelen. Italianen, Polen, Hongaren, Zuid-Slaven, Deenen; bij geen hunner (met uitzondering van de eerstgenoemde) kan men, met echte bescheiden, de hand van Frankrijk aanwijzen, en toch heerscht bij al deze nationaliteiten de overtuiging, dat zij in *Napoleon* een vriend, en welligt een beschermer vinden. Dit is zoo klaarblijkelijk, dat op het kasteel der Tuilerien in diepen vrede krijg wordt gevoerd, en dat het *divide et impera* eene kunstgreep is geworden, die Frankrijk met meer machiavellistische behendigheid weet aantewenden, dan eenige mogendheid, Oostenrijk daaronder begrepen, het immer heeft kunnen beproeven."

De schrijver leidt daaruit af, dat het meer dan tijd is, dat men zich in Duitschland met elkander verstaat om het groot gevaar, 't welk het gebrek aan eenheid oplevert, te verhoeden, en dan, even als te voren, den bedoelden verjaardag met geestdrift te kunnen vieren.

VAN DEN RIJN, 21 October.

In Berlijn worden geene mindere toebereidselen gemaakt, om de intrede van HH. MM. in die hoofdstad luister bij te zetten, dan in Koningsbergen. — Tegen den 29sten October ziet men aldaar een allerprachtigst feest te gemoet, 't welk door den franschen kroonings-gezant, den hertog *van Magenta*, zal worden gegeven. De genoemde gezant heeft het groot-kruis van de orde van den Zwarten-adelaar erlangd. Dit feest zal worden voorafgegaan door een feest van den oostenrijkschen gezant.

Graaf *Gerhard Blücher v. Wahlstadt* is in den vorstenstand verheven.

— In het volgende jaar zal in het oosten van Pruissen eene wapenoefening plaats hebben van de 1ste en 2de legercorpsen, even als die, welke in de Rijn-provincien van de 7de en 8ste corpsen heeft plaats gehad.

De saksische infanterie zal met geweren worden gewapend, welke door Oostenrijk zijn geleverd.

PARIJS, 20 October.

De clericalen zijn voortdurend zeer uit het veld geslagen over de vijandige houding, welke het gouvernement, blijkens de laatste circulaire van den minister *de Persigny*, tegenover het katholicismus heeft aangenomen. Van hunne zijde wordt verzekerd, dat reeds sedert lang de maatregel tot beteugeling der vrijheid van de Vereeniging Sint-Vincentius-de-Paula in bewerking was en de conferentie te Lusignan de Regering aanleiding heeft gegeven om tot handelen overtegaan. De clericale dagbladen verzekeren, dat de minister van Binnenlandsche Zaken zich tot de prefecten heeft gewend om inlichtingen te ontvangen en dat tot zijne niet geringe teleurstelling de groote meerderheid dier ambtenaren zich ten gunste der genoemde vereeniging heeft verklaard, en de voorgestelde gestrenge maatregelen ten stelligste heeft ontraden. Het republikeinsche dagblad *le Siècle* zou daarop vooruit gezonden zijn om een nieuw onderzoek intestellen, 't welk de gevolgen heeft gehad, die men nu kent. De clericalen vergelijken bij deze gelegenheid de democratische dagbladen bij de jagthonden, die het wild opjagen, en het gouvernement bij den jager, die het geweer aanlegt en schiet. Zij houden vol, dat in de hoofdzaak de *Siècle* weinig of niets heeft ontdekt en de de minister ten laatste de circulaire heeft uitgezonden, omdat hij tot die uitzending van den beginne af aan besloten had: zij verliezen echter welligt al te zeer uit het oog, dat de *Siècle* aan het licht heeft gebragt, dat de vereenigde geestelijken niet hebben geschroomd te verklaren, dat het „onbevlekte [witte legitimistische] vaandel" hunne leus is en blijft, en eene zoodanige leus de napoleontische dynastie alles behalve welgevallig kan zijn. Voorzigtigheidshalve had de conferentie te Lusignan hare leus verborgen kunnen houden, of die duidelijker moeten omschrijven en aanwijzen.

Een voornaam prelaat moet van de circulaire hebben gezegd, dat men nu getuige is van „eenen tweeden December tegen het katholicismus" en het ontbreekt niet aan aanhangers van de geestelijke partij, die meenen, dat deze uitdrukking volkomen juist is. Inmiddels wordt van de zijde dezer laatsten gewezen op het menigvuldige goede, 't welk door de vereeniging Sint Vincentius-de-Paula wordt verrigt, en wordt aangemerkt, dat „door hare onthoofding en desorganisatie" in de eerste en voornaamste plaats de lagere volksklassen worden benadeeld, zoowel verstandelijk als stoffelijk, en dit feit vooral te betreuren is in den tegenwoordigen tijd, nu de buitensporigste weelde tegenover de grootste ellende staat, — nu men een winter te gemoet gaat met duurte van levensmiddelen en gebrek aan werk, — nu de municipaliteit van Parijs er slechts op uit schijnt te zijn om die stad te verdeelen in twee steden, de stad der armen en de stad der rijken. In de gegevene omstandigheden had men, al ware het alleen met het oog op een welbegrepen eigenbelang, eene maatschappij moeten eerbiedigen, welke eenigermate de band is, die het Parijs van de weelde vereenigt met dat van de nooddruft.

De minister *de Persigny* schijnt hieraan niet te hebben gedacht, en geheel uit het oog te hebben verloren, dat hij de aanvallende kracht van het socialismus voedt, terwijl hij de verdedigende kracht van de maatschappij verzwakt. Volgens de clericalen wordt Frankrijk van lieverlede in de handen der revolutie gespeeld; wordt de maatschappelijke locomotief bestuurd door blinden, en kan men thans reeds met zekerheid voorspellen, waarheen zij rijdt en Frankrijk met haar. Zij verzekeren, dat thans reeds vele agenten van politie, verschrikt over de stemming, welke onder de volksmenigte heerscht, hun ontslag hebben genomen.

Het verdient welligt opmerking, dat *le Courrier des Alpes* eene officiële waarschuwing heeft ontvangen, omdat het *Victor Emmanuel* „een dief" heeft genoemd en dat *le Siècle*, gewagende van de laatste pontificale allocutie, de door den Paus gesprokene woorden bestempelt met den naam van „onzuiver speeksel", zonder deswegens door het gouvernement te worden teregt gewezen.

— Hetgeen door den *Moniteur* heden wordt medegedeeld omtrent het onder de wapenen blijven van de ligting van 1860, wordt door velen beschouwd als een blijk, dat de Regering vertrouwt, dat de vrede bewaard zal blijven. Met het oog op de ondervinding der laatste jaren zou men echter niet al te veel staat op dat behoud moeten maken en niet uit het oog moeten verliezen, dat, toen de italiaansche oorlog uitbrak, de *Moniteur* de verzekering gaf, dat het gouvernement met vredelievende bedoelingen bezield was; — dat graaf *Walewski* in eene circulaire de inlijving van Midden-Italie in Piemont heeft afgekeurd, en dat, op 't oogenblik, dat Gaëta in de magt van Piemont geraakte, ieder dacht, dat de fransche marine gewapenderhand zou zijn gekomen tot verdediging van die sterkte. Zonder de goede bedoelingen van de Regering te verdenken, zou men niet mogen vergeten, dat de gebeurtenissen menschen en gouvernementen dwingen; — dat alles in eenen voorloopigen toestand verkeert, en elk oogenblik onvoorziene voorvallen kunnen plaats hebben, die eene beslissende crisis, welke de diplomatie op de lange baan tracht te schuiven, onvermijdelijk kunnen maken.

Dit schijnt zeker te zijn, dat vele revolutionaire volksleiders niets vuriger verlangen dan strijd en botsing, en dat onder deze in de eerste en voornaamste plaats moeten worden genoemd de hoofden der geavanceerde hongaarsche en italiaansche partijen.

De dagbladen deelen een brief mede van den gewezen hongaarschen dictator *Kossuth*, die zijn vrienden te Glasgow tracht te doen gevoelen, dat de italiaansche revolutionairen ten spoedigste de Hongaren moeten te hulp komen, en dat alleen aan den Donau de italiaansche onafhankelijkheid en eenheid op hechte grondslagen zullen kunnen worden gevestigd. *Kossuth* is overtuigd, dat Italie alleen niet bij magte zal zijn om het drieledige vraagstuk van Rome, Venetie en Napels optelossen. Volgens hem verliest Italie in het Napelsche thans dagelijks veld, en moeten de Italianen het ijzer smeden, terwijl het heet is, en de Hongaren steunen, die niet langer kunnen wachten.

Het zou opmerking verdienen, dat de beginselen van *Kossuth* geheel overeenkomen met die, welke worden uiteengezet in een artikel van het te Genua uitkomende dagblad *Movimento*, het bekende orgaan van *Garibaldi*.

De reactie hecht waarde aan den brief van *Kossuth*, omdat daarin onbewimpeld wordt erkend, dat de zaken in Napels achteruitgaan, en deze bekentenis de onbetwistbare wederlegging is der piemontesche opgaven. Het schijnt zeker te zijn, dat de dictatuur te Napels vooreerst nog in stand zal worden gehouden en dat de generaal *la Marmora*, den generaal *Cialdini* opvolgende, als deze de betrekking van burgerlijk gezagvoerder zal vereenigen met die van opperbevelhebber van het zuid-italiaansche leger.

PARIJS, 21 October.

Van eene zijde, welke goed onderrigt kan zijn, wordt verzekerd, dat de heer *Ratazzi* niet schroomt, zelf medetedeelen, dat hij ten aanhoore van den minister *Thouvenel* heeft uiteengezet, welke groote bezwaren de toestand van Rome aan *Victor Emmanuel* oplevert: — hoe moeijelijk het zal zijn om de napolitaansche provincien te organiseren, zoolang niet Italie het bezit van zijne natuurlijke hoofdstad zal hebben erlangd; — eindelijk, hoe zeer de invloed van *Mazzini* zal toenemen door het voortduren van het *status quo*. De minister zou daarop hebben geantwoord, dat hij een en ander zeer goed inzag, maar dat de heer *Ratazzi* van zijnen kant moest begrijpen, dat het fransche gouvernement zich naar de omstandigheden behoorde te schikken en, hoe gaarne het ook wilde overgaan tot de ontruiming van Rome, het thans met geene mogelijkheid het bezettingsleger zou kunnen terugroepen. De minister zou daar nog hebben bijgevoegd, dat Frankrijk, tegenover de verdere katholieke mogendheden, verantwoordelijk is voor het Pausdom, en dat het alzoo niet alleen het pontificale vraagstuk kan beslissen; — dat daarenboven, niettegenstaande de publieke opinie in Frankrijk meer en meer begint overtehellen tot eene transactie tusschen den Paus en het Koningrijk Italie, die overtuiging nog geenszins zulke diepe wortelen heeft geschoten, dat men over andere bezwaren zal kunnen heenstappen. De heer *Thouvenel* heeft gemeend, dat dit een en ander den heer *Ratazzi* moest doen inzien, dat het gouvernement van den Keizer nog met geene mogelijkheid den tijd kon bepalen, op welken de fransche krijgsmagt Rome zou kunnen verlaten.

Onder de dagbladschrijvers en bestuurders, die den heer *Ratazzi* hebben bezocht, worden genoemd de heer *Gueroult* van de *Opinion nationale* en *Limayrac* van het halfofficiële orgaan *le Pays*.

— Tegen het einde van deze week wordt de prins *von Metternich* alhier uit Weenen teruggewacht.

— De bekende geneesheer *Véron*, vroeger hoofdredacteur van het dagblad *le Constitutionnel*, daarna directeur van de Groote Opera, thans lid van het Wetgevend Ligchaam, heeft, op verzoek van den tegenwoordigen bestuurder van het genoemde dagblad, zich weder belast met de politieke en letterkundige directie van dat half-officiële orgaan. De dagbladen deelen den brief van den heer *Véron* mede, waarin hij verklaart, gevolg te willen geven aan de uitnoodiging, en dat zijne leus zal zijn, „volkomene verkleefdheid (devouement), maar volstrekte onafhankelijkheid."

— *Le Siècle* levert een zeer breedvoerig betoog over het het verpligte onderwijs, en zet uiteen, dat het in sommige Staten, alwaar het is ingevoerd, als in Pruissen, Hannover, Zweden en Baden, niet de minste aanleiding tot bezwaren oplevert. Volgens dat blad, is het hier te lande altijd slecht verdedigd geworden, zoodat niet het beginsel, maar de advocaten zijn veroordeeld. De tegenstanders van dat onderwijs verkondigen, dat het *eene verpligting* (obligation) van den vader is om het kind onderwijs te doen geven, doch geenszins *eene pligt* (devoir.) Die van *le Siècle* begrijpen niet, waarin het verschil is gelegen. De vader, die zijn kind *stoffelijk* verwaarloost, wordt wettelijk van de voogdij verstoken. Het republikeinsche orgaan meent, dat hij even zoo behoort te worden gestraft, als hij zijn kind *zedelijk* verwaarloost. Wat aangaat krenking van vrijheid, deze bestaat niet; het kind toch, 't welk ter school moet gaan, is minderjarig. Juist terwijl het minderjarig is, moet de Staat voor het kind zorgen, opdat het als de tijd der meerderjarigheid aanbreekt, waarlijk vrij zal zijn en kunnen zijn. De Staat moet voor 't overige de vrijheid der ouders eerbiedigen, voor zooveel deze in de gelegenheid behooren te worden gesteld, om de kinderen te doen opvoeden, naar gelang van hun geldelijk vermogen, intellectuele behoeften en godsdienstige begrippen. Kosteloos onderwijs is mede eene noodzakelijkheid, vermits op die wijze de door den vermogende opgebragte belasting de behoefte van den noodlijdende te hulp zal komen. — De roeping der democratie is, naar luid van *le Siècle*, om allerwegen licht te verspreiden. Het onderwijs is daarvan de grondslag. Kennis toch maakt de menschen vrij, en zonder onderwijs is de vrijheid een keten, de gelijkheid eene hersenschim en de souvereiniteit van den mensch eene onwaarheid.

— De stemming ter beurze was heden veel levendiger dan eergisteren, en vooral was er vraag naar de italiaansche leening, die zeer in prijs is verbeterd, 't welk men toeschrijft aan de omstandigheid, dat het Kabinet te Turin voor 't oogenblik slechts een tiende, in stede van het vijfde gedeelte vordert van den termijn, die nu zou kunnen worden gevraagd. Het tweede tiende gedeelte zal over 30 dagen moeten worden geleverd.

De beurslieden willen verder weten, dat op last van den Keizer door de Bank inlichtingen zijn gegeven omtrent de bij haar voorhandene gelden en geldswaarden. Het zou zijn gebleken, dat de meeste der geëscompteerde wissels afkomstig zijn van aannemers, die belast zijn met den aanleg van belangrijke werken van algemeen nut. De directie van de Bank zou uitgenoodigd zijn om zoo veel mogelijk ondernemingen in de hand te werken, waarbij het publiek een zoo overwegend belang heeft, ten gevolge van de duurte der levensmiddelen.

Nog werd ter beurze verzekerd, dat de heer *Rattazi*, die over drie dagen door den Keizer ten gehoore zal worden ontvangen, Z. M., die tot dusver de beschikking over het lot van Italie in handen heeft gehad, zal afvragen wat de minister *Ricasoli* aan het italiaansche Parlement, 't welk den 15den November moet vergaderen, zal kunnen mededeelen omtrent den toestand, wat betreft de eenheid van Italie en de vooruitzigten van dat schiereiland.

BRUSSEL, 21 October.

Koning *Leopold* en de leden der vorstelijke familie zijn uit Luik teruggekeerd. Naar men meldt, zal Z. M. derer dagen de te Antwerpen in aanbouw zijnde vestingwerken in oogenschouw nemen.

's GRAVENHAGE, 21 October.

Bij Zr. Ms. besluiten van 17 October zijn benoemd: tot commies bij het depart. van Justitie mr. *S. M. S. de Ranitz*, adv. alhier, — en tot kapitein bij het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs de 1ste luit. jhr. *G. J. G. Klerck*, wien tevens, op zijn verzoek, het non-activiteit is verleend, buiten bezwaar van de schatkist.

's GRAVENHAGE, 22 October.

Het adres, 't welk door de Kamer van koophandel te Haarlem, der Tweede-Kamer, betreffende den aanleg van den spoorweg van Leyden naar Woerden is aangeboden luidt als volgt:

„Ten einde de voltooijing mogelijk te maken van de thans onder handen spoorwegverbinding tusschen den Hollandschen en den Rhijn-spoorweg is bij uwe vergadering door Z. M. Regering aanhangig gemaakt een ontwerp van wet tot onteigening van perceelen voor den aanleg van eenen spoorweg van Leyden naar Woerden.

„Deze wet bevat louter de verklaring, dat het daarin genoemde werk van algemeen nut is, iets dat zoo zeer boven alle bedenking verheven is, dat de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Haarlem het overbodig zoude vinden dit wets-ontwerp te ondersteunen, ware het niet, dat van elders adressen bij uwe vergadering waren ingekomen, die de aanneming afraadden, doch geheel op beweringen, buiten het onderwerp gelegen.

„In dezen stand van zaken zoude de Kamer vermeenen te kort te doen aan de haar toevertrouwde groote belangen, indien zij naliet uwe vergadering eerbiedig er op te wijzen, hoezeer het algemeen nut het aannemen van het wets-ontwerp vordert.

„De spoorweg van Scheveningen en 's Gravenhage over Leyden naar Woerden is niet alleen noodzakelijk tot directe verbinding van de residentie en badplaats met den Rhijnspoorweg, maar ook tot verbinding van Haarlem en Noord-Holland, over Leyden, naar Woerden, door middel van den Rhijn-spoorweg met geheel ons oostelijk vaderland en Duitschland.

„Door zulke verbinding zal voor Haarlem de mogelijkheid ontstaan tot het met doorloopende wagens van binnen- en buitenlands trekken van de zoo aanzienlijke hoeveelheid consumtie-artikelen en grondstoffen, en het omgekeerd afvoeren zijner producten. Om slechts één artikel te noemen, wijzen wij op steenkolen uit Westphalen en van de Roer, die met zulk groot voordeel gebezigd worden op alle plaatsen, waar doorloopend spoorverband snellen en goedkoopen aanvoer mogelijk maakt. En zoo als dit artikel zijn er vele, waarvan onmiddelijk spoorweg-vervoer eene voorwaarde van bloei voor onzen handel en nijverheid is.

„Die zoo lang gewenschte verbinding zal niet alleen voor Haarlem, maar ook voor geheel Holland eerlang tot stand zijn gebragt, wanneer de onteigeningswet de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij in staat stelt de aangevangen werken te voltooijen. Tot die werken behoort immers niet alleen een spoorweg van Scheveningen naar Woerden, met doorloopend smal spoor, maar ook de spoorversmalling over hare geheele baan naar Rotterdam en Amsterdam. De gevallen, waarin die spoorversmalling voor de maatschappij verpligtend wordt, zijn door den aanleg der Staats-spoorwegen niet kwestieus meer.

„Het hangt alzoo thans geheel af van de aanneming der aanhangige onteigeningswet, of bij de aansluiting der Staatsspoorwegen de Hollandsche-spoorweg versmald wordt, en alzoo het hart van Holland in de commerciële voordeelen van het groote spoorverband zal kunnen deelen.

„Mogt, wat ons niet denkbaar voorkomt, het aanhangige wetsontwerp worden afgestemd, dan vervalt daardoor alle kans voor de steden aan den Hollandschen-spoorweg gelegen, om eens in het algemeene spoorverband te worden opgenomen: want met de staking van den nieuwen aanleg vervallen ook de aanleiding en verpligting tot spoorversmalling en wordt alzoo het ongelukkige isolement bestendigd, tot dat daarvan de nadeelen zich zoo sterk hebben doen gevoelen, dat eene spoorversmalling op staatskosten onvermijdelijk wordt, maar te laat komt om reeds geleden verliezen goed te maken.

„Redenen, waarom de Kamer uwe vergadering eerbiedig verzoekt, in het belang van handel en nijverheid, uwe goedkeuring niet te onthouden aan het wetsontwerp ter onteigening van perceelen, ten behoeve van den aanleg van eenen spoorweg van Leyden naar Woerden."

— Z. M. de Koning moet heden ten 10 ure het Loo hebben verlaten, om zich naar Zutphen, voor het leggen van den eersten steen aan de brug aldaar, te begeven. Z. M. wordt omstreeks 5 ure op het Loo terug verwacht, alwaar een groot gastmaal, op 't welk 53 personen zijn genoodigd, zal plaats hebben.

Z. K. H. de *Prins van Oranje* is niet naar het Loo vertrokken. Ook de minister van Justitie is door ongesteldheid daarin verhinderd.

HAARLEM, 22 October.

Telegrafische berigten.

MALTA, 18 October. De napelsche reactionairen hebben een vaartuig gehuurd. De gewezen napelsche consul bestuurt h[illegible] zaken. Uit Spanje zijn voormalige Carlisten aangekomen.

MARSEILLE, 21 October. De generaal *de Goyon* is uit Rome aangekomen, en zal derwaarts terugkeeren met het stoomschip, 't welk den nieuwen pausselijken nuntius zal overbrengen, die zich derwaarts zal begeven om nog instructien van de pausselijke Regering te erlangen.

KRAKAU, 21 October. De gemeenschap met Warschau is bezwaarlijk. Den 19den waren aldaar al de kerken, zoo r. k. als protestantsche, gesloten, en bad de menigte voor de kerkdeuren. Bij voortduring werden personen gevangengenomen en onder dezelve de bankier *Töplitz*; 500 handelaren waren gelast om elk houderd roebels optebrengen, ter zake van het sluiten hunner winkels. De heer *Gerstenzweig* is ernstig ongesteld.

MADRID, 21 October. De Infante *Conception* is overleden. — Een spaansche fregat heeft in de haven van Monrovia een liberisch schip in den grond geschoten, 't welk zich van een spaansch koopvaardijschip had meester gemaakt. — In de vergadering der Cortes is de meerheid bepaaldelijk op de hand van het ministerie. — Men heeft eene geheime drukkerij ontdekt.

BERLIJN, 22 October. De plegtige intrede van den Koning en de Koningin in deze hoofdstad heeft heden, onder een ontzettenden toevloed van belangstellenden, plaats gehad. Het vreugdegejuich der menigte was algemeen en voortdurend, en HH. MM. waren zigtbaar getroffen over het onthaal, 't welk hun te beurt viel.

PARIJS, 22 October. De *Moniteur* verkondigt, dat de aanleg van 522 kilometers binnenwegen, in de landstreek, bekend onder den naam van Sologne, als een werk van openbaar nut moet worden beschouwd.

TURIN, 22 October. In Napels en op Sicilie is de verjaardag der volksstemming met geestdrift gevierd. De britsche vloot heeft gevlagd. — De generaal *Cialdini* is tegenwoordig geweest bij de inwijding van een gedenkteeken betreffende deze gebeurtenis.

De *Opinione* verzekert, dat de generaal *Della Rocca* de orde van den Zwarten-adelaar heeft erlangd, en met veel onderscheiding door de vreemde Vorsten, ook door den russischen Grootvorst en den Graaf *van Vlaanderen*, is bejegend.

De spoorweg van Giessen tot Wetzlar is gelegd. Men vleit zich, dat nog voor het einde van dit jaar de weg van Deutz tot Giessen bereden zal kunnen worden, als wanneer men voor de reis van Amsterdam naar Frankfort a/M, 15 uren zal behoeven.

De spoorweg van Maastricht naar Luik zal vermoedelijk den 10den November voor het openbaar verkeer worden geopend.

— Volgens eene opgaaf van het departement van Financien bedragen de hoeveelheden ruwe suiker, den 15den dezer in de entrepôts voorhanden: te Amsterdam 26,998,028; te Rotterdam 15,171,568; te Schiedam 1,107,687; te Dordrecht, 1,116,897; te Middelburg 1,124,770: te zamen 45,518,950 pond.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 22 October. Den 21sten dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Hendrika*, Bus, Batavia; *Vrouw Anna*, Croes en de stoomb. *Nora*, beide van Londen; *Weltevreden*, de Boer, Boness; *Fox*, King en *Zenobia*, Carter, beide van Jarmouth; *Providentia Arend*, Bjonnes, Fredrikstad.

UITGEZEILD: *Cuba Packet*, Rapp, Havana; *Energie*, Schmidt en *A. M. Laurence*, Claypole, beide naar Baltimore; *W. C. Meichon*, Coole, Cardiff; *Stad Goor*, Veldhuis, Dundee; *Victoria*, Jackson en *Advena*, Hales, beide naar Newcastle; de stoomboot *Bérénice*, Petersburg; *Conferenzrath Freschow*, Christensen, Laurvich. Wind z. o.

Den 21sten dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen; *Mary*, Squib, Newcastle; *Watermillock*, Sanderson en *Jane*, Rowland, beide van Sunderland; *Times*, Standbridge, Seaham; *Noordstar*, Hartog, Koningsbergen; *John, Wray*, Dinsdale, Hamburg.

UITGEZEILD: *Torquata Tasso*, Bradhering, Newjork; *Windebrant*, Ducros, Pillau. Wind o. z. o.

Den 21sten dezer van **Brouwershaven** UITGEZEILD: *d'Elmina*, Hörner, Rotterdam naar Batavia.

Den 3den dezer te Newjork binnengekomen: *Presto*, Fekkes Cremer, Montevideo.

Den 14den dezer te Venetie binnengek.: de stoomb. *Rotterdam*, Rott.

Den 17den dezer van Rouaan uitgezeild: *Jantje*, Smit, *Margaretha*, Stutvoet en *Janna Lukiena*, Bontekoe, alle 3 naar Cadix.

Den 15den dezer bij Portland aangekomen: *Cornelia*, Nieboer, Amsterdam naar Lissabon.

Den 17den dezer bij Goudstaart aangekomen: *Nijverheid*, Bonjer, Batavia naar Rotterdam.

Gepraaid: 5 Sept., op 4° n. b. en 22° 27′ w. l., *Brederode*, Kruymel, Rotterdam naar Melbourne; 25 dito, op 32° n. b., *Diligentia*, van Bentveld, Rangoon naar Rotterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

22 *October* 1861 4½ *ure.*

Amst. Thes. 3½ p	86½	⅝	86⅝
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	64¼	5/16	64¼
„ 3 „	77	⅛	77
„ 4 „	99¾	—	—
O.-I. leen. 4 „	—	—	—
Amort. Sd. 3½ „	—	—	—
Hand. op resc.	137¼	¾	137⅜
„ a cont. 4½ „	—	—	—
BELGIE.			
Ct. *Rots.* 2½ „	54	-	—
SPANJE.			
Oblig. . . . 2 p	41⅞	—	—
„ . . . . 3 „	—	—	
„ b. s. 3 „	47¼	—	—
Bew. Coup. . . .	5⅞	—	
PORTUGAL.			
Oblig. . . . . . 3 p	46⅜	7/16	
„ 1856. 3 „	45 13/16	⅞	45 13/16
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	102⅜	·	—
„ 5 „	101⅜	—	—
Certif. Obl. 4 „	74¼	—	—
„ 31/33 5 „	—	—	—
„ 5 Ser. 5 „	81¾	13/16	81¾
„ 6 „ 5 „	94⅜	—	—
„ „ 4½ „	—	—	—
„ „ 3 „	59⅜	—	—
„ bij *Hope* 4½ „	89⅞	—	—
Insch. 6 „	—	—	—
Sp. volgef. 5 „	189¾	190	189¾

POLEN.			
Oblig. . . . . 4 p	—	—	—
PRUISSEN.			
Oblig. 59. 5 p	—		—
Aand. 54. 3½ „	-	—	—
OOSTENRIJK.			
Obl. Met. 5 „	44 7/16	⅝	44½
„ „ 2½ „	23 7/16	—	—
„ r. Amst. 5 „	69	—	—
„ Nat. 64. 5 „	54½	⅝	54½
Weener Bank *f*	632	634	632
„ 1839 „	—	—	—
„ 4 p	190	¼	—
„ 5 „	367	—	—
Fr. o. spw. 3 „	122¾	123	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	—	—	—
„ 39. 5 „	—	—	—
„ 60. 4½ „	89 7/16	—	—
VENEZUELA.			
Oblig. . . . . 3 p	19	1/16	19 1/16
GRENADA.			
Oblig. . . . . 4 „	14	¼	14¼
MEXICO.			
Obl. . . . . . . 3 p	24 15/16	25 1/16	24 15/16
N.-AMERICA.			
Philad. Lt. A.	89½	—	—
„ Obl. C. B. 7 p	85½	¾	85½
Galv. Spw. 8 „	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	6 9/16	—	—

Handelm. Leening 1858 4 pc. 100⅜. Aand. Holl. spoorw. 4 pc. 88¾. Leening spoor 4½ pc. 100⅜. Rijn-spoorw. 4½ pc. 104¾; dito 2de Leening 4½ pc. 99⅞. Rijn Shares 190. Frankr. cert. 3 pc. 62½. Rusland Adm. Hamb. 5 pc. 80¾; cert. in Assign. 6 pc. 55½. Polen Aand. 1835 fl. 500 *f* 165 à ½; obl. Bromb. spoorw. 4 pc. 71. Brazilie geld. 1852 4½ pc. 89 7/16; dito 1858 4½ pc. 89 7/16. Ecuador obl. 1855 1 pc. 15⅛. Grenada uitgest. 5 5/16 à ⅜. Noord Amerika Phil. bij *Hope & C°.* Lett. B 95¼. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*

BOON HARTSINCK, *President.* J. A. JOLLES JR., 1e *Secretaris.*

Binnenlandsche fondsen in eene vaste stemming; de overige minder gewild.

WEENEN, 22 October. De 5 pc. Met. 65.90.

LONDEN, 22 October. De 3 pc. geconss resc. 92⅜ à ½.

PARIJS, 22 October. De 3 pc. 68 fr. 075.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 22sten October 1861.

Petersburg 3/m. *f* 162. *Porto* 3/m. *f* 41½. *Lisbon* 3/m. *f* 41½. *Hamburg* 2/m. *f* 35⅛, idem zigt *f* 35 5/16. *Londen* 2/m. *f* 11,85, geld, idem zigt 11,95, papier. Disconto 3 pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 21 October. *Tarwe:* nieuwe Zeeuws., Vlaams. en Overm. vond bij kleinen aanvoer tot vorige prijzen slechts trage koopers; goede en puike nieuwe *f* 12,50 à *f* 13,50; mindere *f* 11 à *f* 12,25; jar. *f* 10,50 à *f* 12,25; Pools. en roode soorten *f* 5 hooger; 155 p. witb. Pools. *f* 385; 128, 129 p. dito per 2400 kilo *f* 390; 127, 128 p. o. Rost. per dito *f* 400; 127, 128 p. witte Arendsb. per dito *f* 350; 125, 126 p. Arch. per dito *f* 320. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 8,25 à *f* 9,10; Buitenl. hooger verkocht; 152 p. Amerik. *f* 265, *f* 266, *f* 268; 152 p. Koningsb., gewas 1861, *f* 263, *f* 265; 152 p. Wolg. *f* 260; 150 p. jar. Koningsb. *f* 250; 147 p. Finsche *f* 245; 146, 150 p. Petersb. *f* 247, *f* 255; 144, 145 p. Arch. *f* 242, *f* 245. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 5,80 à *f* 7,20; dito zomer *f* 5,90 à *f* 6,80. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 3,75, *f* 4,75; dito lange *f* 2,75, *f* 4,25. *Boekweit:* op 140 p. Noord-Brab. *f* 228, *f* 230, *f* 233, *f* 234; Vlaams. *f* 228, *f* 230; n. Holst. *f* 235; jar. Frans. per 2100 kilo *f* 205. *Erwten:* Zeeuws. groene *f* 11 à *f* 13; groote dito *f* 12,25 à *f* 14,50; Geld. graauwe en capuc. *f* 14,50 à 18,50. *Boonen:* witte *f* 11 à *f* 14,50; dito bruine *f* 13 à *f* 15,50; dito paardenboonen *f* 8 à *f* 9. *Koolzaad:* Vlaams. £ 74½ à £ 75 zakmaat. *Kanariezaad:* nieuw *f* 11 à *f* 12,50. *Hennepzaad:* n. Inl. *f* 255, *f* 260 à *f* 265.

Vijf en twintigjarige Echtvereeniging van:
C. A. ROOMER SIMONSZ.
en
H. VAN DER BEEK.
HEUSDEN, 20 October 1861.

_ Ondertrouwd:
GRONINGEN, 17 October 1861.
C. VAN KONIJNENBURG
en
M. VAN CALCAR.
Eenige kennisgeving.

_ Getrouwd:
AALTEN, 16 October 1861.
J. T. KEMPS,
van *Leende*, en
P. G. J. L. DRIESSEN.

_ Getrouwd:
VELP, 18 October 1861.
C. F. SCHOCH,
1e Luit. der Artillerie, en
H. C. W. DE RAVALLET.

_ Getrouwd:
COENRAAD WILLEM WIJSMAN JUNIOR
en
GEERTRUIDA PETRONELLA MARIA JACKSON.
LEYDEN, 22 October 1861.
Algemeene kennisgeving.

_ Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *M. J. G. DOCTERS VAN LEEUWEN*, geboren *VOGELPOOT.*
BATAVIA, 15 Augustus 1861.
Eenige en algemeene kennisgave.

_ Te BATAVIA, is op den 23sten Augustus 1861, voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *J. H. TRAKRANEN*, geb. *HARTING.*

_ Bevallen van eenen ZOON *J. C. HELLEMA — NEDERVEEN.*
JOURE, 17 October 1861.

_ Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *H. HELDRING*, geliefde Echtgenoote van
LANGENBERG, *Bergsland*, C. COLSMAN.
den 17den October 1861.

_ Mijne geliefde Echtgenoote *JOANNA VAN GRIETHUYSEN*, beviel heden van eenen ZOON.
CLEVE, 19 October 1861. A. C. LEENDERTZ.

_ ARNHEM, 20 October 1861. Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *P. GÉRARD VAN SIJSEN — VOûTE.*

_ Bevallen van eenen ZOON *C. STOOP — DÉKING DURA.*
DORDRECHT, 20 October 1861.

_ Bevallen van een' ZOON *M. J. ROELOFFS*, geb. *HACCOU.*
Eenige kennisgeving.
HARDINXVELD, 21 October 1861.

_ EDAM, 21 October 1861. Heden beviel van een ZOON *E. M. ANEMAET*, Echtgenoot van
Eenige kennisgeving. G. J. VERSTEEGH.

_ Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *C. W. VAN LENNEP*, geb. *VAN LOON.*
AMSTERDAM, 21 October 1861.

_ Op den 15den October 1861, overleed te ARNHEM, GERHARDIENA ANTONIA, geliefd Dochtertje van Mr. W. J. B. BESIER en Vrouwe E. T. S. L. BESIER — IJSSEL DE SCHEPPER.
Eenige en algemeene kennisgeving.

_ Op den 18den October 1861, is te UTRECHT overleden, Mejufvrouw S. M. RETEMEIJER, in den ouderdom van ruim 66 jaren.
Eenige kennisgeving.

*** Na eene korte doch hevige ongesteldheid overleed heden, tot mijner en harer dierbare betrekkingen diepe smart, in den ouderdom van 28 jaren, mijne geliefde Echtgenoote AALTJE PLANTENGA, mij uit een zesjarig gelukkig Huwelijk twee Kinderen nalatende.

LEEUWARDEN, 15 October 1861. H. KUIPERS, Boekhandelaar.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van circa 68 jaren, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer JAN STROEVE BARENDSZOON. A. H. W. SWEYS, Wed. *J. Stroeve Bz.*

AMSTERDAM, 15 October 1861.

*** Heden overleed na een langdurig lijden, onze geliefde Dochter HELENA, in den bloeijenden leeftijd van 29 jaren en 7 maanden. Met haar Broeder en Zusters, en hem met wien zij door den Echt stond vereenigd te worden, betreuren wij diep haar gemis.

NAARDEN, den 17den October 1861. J. SYPESTEYN SR. J. SYPESTEYN — VOS.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim 78 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, WILLEMINA VAN VEEN, Weduwe den Heer *F. van Beek*, diep betreurd door ons en onze Kinderen.

AMSTERDAM, 17 October 1861. J. JURJANS, A. J. G. JURJANS — VAN BEEK.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim dertig jaren, Mejufvrouw MINTJE ANDREÆ.

OUDKERK, den 18den October 1861.

*** Heden overleed onzen geliefden jongsten Zoon HERMAN, in den jeugdigen leeftijd van ruim elf jaren.

DEVENTER, 18 October 1861.

P. MENALDA VAN SCHOUWENBURG.
H. VAN SCHOUWENBURG, BOLTE.

*** Heden overleed na een lang en smartelijk lijden, Mejufvrouw HILLEGONDA DEETMAN, Weduwe van den Heer *D. Hage*, in den ouderdom van bijna 66 jaren.

HUIZEN, den 18den October 1861. G. HARTOG, A. REBEL. Executeuren-Testamentair.

*** Heden overleed te *Utrecht*, onze geliefde Moeder Mejufvrouw JOHANNA FREDERIKA MARGARETHA GERRETSEN, Weduwe den Heer *F. Christians*, in den ouderdom van 61 jaren.

AMSTERDAM, 18 October 1861. J. C. E. CHRISTIANS, *uit aller naam.* Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 19 October 1861. Heden overleed in den ouderdom van 74 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder JOHANNA CORNELIA RUTTINCK, Wed. *J. Jansen*.

J. H. JANSEN.
H. W. JANSEN, BELLAARD LORMIER.
J. H. W. JANSEN.

Eenige kennisgeving.

*** HARDERWIJK, 19 October 1861. In den ouderdom van ruim twee en veertig jaren overleed, Vrouwe MARIA ELISABETH SCHORER, dierbare Echtgenoote van H. F. VAN MEURS Nz.

*** Heden overleed tot groote droefheid van mij en mijne Kinderen, na een langdurig maar geduldig lijden, mijn geliefde Echtgenoot WILLEM KOEDAM, in den ouderdom van bijna 47 jaren. H. M. DE HAAS, Wed. *W. Koedam.*

BEUSICHEM, den 19den October 1861.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed na een langdurig en geduldig lijden, onze hartelijk geliefde Dochter MARIA KORSTIANA, in den jeugdigen leeftijd van 23 jaren, diep betreurd door ons, hare Zusters, en hem wien zij dierbaar was. Ns. PRINS.

SLIEDRECHT, 19 October 1861. J. PRINS, HARTOG. Voor algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed ons jongste Kindje THEODORUS, ruim een half jaar oud. J. FRANSEN, Tuinbaas.

SLOT, te *Zuilen*, bij *Utrecht*, 20 October 1861. J. C. FRANSEN, HILKER. Eenige kennisgeving.

*** Op den 20sten October 1861, overleed te 's GRAVENHAGE, de Hoog Edel-Gestr. Heer JAN HENDRIK VAN BOUDIJCK BASTIAANSE, in leven Kapt.-Luit. ter Zee, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw en der Militaire en Godsdienstige Orde van den H. Mauritius en Lazarus, versierd met de Achtkantige Medaille van den oorlog op Java van 1825—1830.

*** Heden overleed onze geliefde jongste Dochter SARA JACOBA SUSANNA, in den ouderdom van 18 jaren, diep betreurd door ons en allen die haar innig lief hadden. D. LEUVELING TJEENK.

AMSTERDAM, 20 October 1861. S. J. S. LEUVELING TJEENK, geb. SANDERSON.

*** Voor de ondervondene bewijzen van deelneming, bij het overlijden van onze geliefde Kinderen, betuigen wij door deze onzen hartelijken dank.

'sHAGE, October 1861. H. J. VAN DER PLAS. M. L. VAN DER PLAS, FORMIJN.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van hartelijke deelneming, bij het overlijden van onze geliefde oudste Dochter *Dirkje Marie Anne*, betuigen wij, mede namens onze Kinderen en Behuwd-Kinderen, onzen meesten dank.

AVEZAATH, 18 October 1861. A. D. VERSTEEGH. G. VERSTEEGH, ROOKMAAKER.

*** Voor de blijken van belangstelling en deelneming, in de ziekte en bij het overlijden van onzen geliefden Zoon, betuigen wij onzen hartelijken dank.

HAARLEM, 21 October 1861. J. H. VAN HEES. C. M. F. VAN HEES, WALRAVEN.

CONTRACTEN VAN OVERLEVING N°. 3 EN 5.

Ten Kantore van den Makelaar J. H. BRINKMAN, te Haarlem, zal, van af Woensdag den 9den October 1861, tot en met den laatsten Woensdag in den maand Maart 1862, des voormiddags van 10 tot 1 ure, worden geaccordeerd tot betaling van een jaar **UITDEELING**, verschenen geweest 1 Januarij 1823. De geïntresseerden worden verzocht, het jaar van overlijden in de Attestatiën intevullen, zullende na expiratie van den gestelden termijn geene betalingen meer kunnen geschieden, maar de onafgehaalde portiën gehouden worden aan het Contract te zijn vervallen.

De Curator in het Faillissement van JAN AGTERHUIS, Koperslager en Koopman in Koper- en Blikwerk te *Enschede*, roept bij deze de Schuldeischers in dat Faillissement op, om op Maandag den 28sten October eerstkomende, des voormiddags ten tien ure, te verschijnen in het Gebouw der Arrondissements-Regtbank te *Almelo*, ten einde de Rekening en Verantwoording aan te hooren, welke door den Curator ten overstaan van den Regter-Commissaris in dat Faillissement zal worden afgelegd.

Enschede, 17 *October* 1861. De Curator voornoemd, H. TER KUILE Ez.

*** Alle degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van Mejufvrouw SARA MARIA VAN LIEROP, Weduwe van *Lambertus Zwarjens*, overleden te Bloemendaal, den 6den October 1861, gelieven daarvan opgaaf of betaling te doen voor den 15den November 1861, ten Huize van den Executeur-Testamentair F. BEERENS, op de Hooimarkt Wijk 1, N°. 127, te Haarlem.

*** Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen den Wel-Ed. Zeer Gel. Heer C. A. TIMMERMAN, in leven Plaatselijk Med. et Art. Obst. Doctor te Ameide, worden verzocht, daarvan schriftelijk opgave of betaling te doen aan het sterfhuis.

*** Aan de 2e openbare School aan den Elshont, Gemeente Nieuw-Lekkerland, wordt zoo spoedig mogelijk gevraagd, een **HULP-ONDERWIJZER**, op een Jaarwedde van ƒ 350. Er bestaat geschikte gelegenheid voor Kost en Inwoning en om zich verder te bekwamen, aan een in de nabijheid zich bevindende Normaal School.

Sollicitanten, gelieven zich met overlegging der vereischte stukken, *franco* aan te melden, bij den Burgemeester der Gemeente.

*** Aan de Departementsschool te 's Gravenhage, wordt verlangd, op een Tractement van ƒ 600 's jaars, een **HULP-ONDERWIJZER**, van den tweeden of Hoofd-Onderwijzersrang en geëxamineerd voor de Fransche Taal. Men vervoege zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, tot den Hoofd-Onderwijzer W. J. DE VRIES.

*** Aan de openbare School te Landsmeer, wordt gevraagd, een **HULP-ONDERWIJZER**, op eene vaste Jaarwedde van ƒ 350, diegene welke in de Fransche Taal geëxamineerd zijn genieten daarenboven eene jaarlijksche toelage van ƒ 50. Adres *franco* Brieven, bij den Burgemeester der Gemeente, onder overlegging der bij de Wet gevorderde bewijzen.

ONDERWIJS.

Men vraagt voor een bijz. School, waar tijd en gelegenheid is, zich in Talen en Wiskunde te bekwamen, eenen **HULP-ONDERWIJZER**, bekend met de Fransche Taal en den Zang. Salaris ƒ 150. Brieven *franco*, aan den Onderwijzer H. DE VRIES Wz., te Alkmaar.

*** Tegen Januarij of eerder vraagt men op een Instituut, nabij Amsterdam, een' **SECONDANT,** ten minste in staat bij het Onderwijs in het Fransch en de Wiskunde behulpzaam te zijn. Bij veel tijd tot eigen studie, is het Salaris naar bekwaamheid. *Franco* Brieven worden onder Lett. K ingewacht, bij de Firma IPENBUUR EN VAN SELDAM, Boekhandel, Damrak over de Korenbeurs, te Amsterdam.

NOTARIAAT.

Een **CANDIDAAT NOTARIS**, van de P. G., oud 33 jaren, sinds 10 jaren geëxamineerd, ruim 15 jaren onafgebroken bij het Notariaat werkzaam geweest en nu door sterfgeval buiten betrekking, wenscht geplaatst te worden.

HH. Notarissen worden verzocht, zich *franco* te adresseren, onder de Letters C. N., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Een Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde, (Protestantsche Familie), verlangt *terstond* een' geëxamineerd **APOTHECARS-BEDIENDE**, tusschen de 25 tot 30 jaren oud, en van allezints voldoende getuigschriften voorzien, ter waarneming zijner Apotheek, tegen ruim Salaris, Kost en Inwoning. Brieven *franco*, Letter E., in den Boekhandel van J. H. GEBHARD & C°., Rokin te Amsterdam.

*** In eene kleine Stad wordt gevraagd een **KAPELMEESTER**, bij de Dienstdoende Schutterij, op een Salaris van ƒ 150, terwijl er tevens behoefte bestaat aan een **MUZIJKMEESTER**, zoowel voor Particulieren als op het bloeijende Instituut, aldaar aanwezig. Brieven *franco*, onder Lett. A., aan den Boekhandelaar C. MOMMAAS Cz., te Utrecht.

*** Men vraagt een **KOEKNECHT**, gehuwd, volkomen bekend om met Runderen om te gaan, Salaris nader te bepalen, bij bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag. Met *franco* Brieven zich aan te melden, onder Letters N. H., bij de Boek- en Steendrukkers MET & MEYLINK, te Haarlem.

*** Eene **JUFVROUW**, van goeden huize, geëxamineerd en voornemens zijnde naar de Oost te vertrekken, wenscht met eene Familie medetegaan, om tegen genot van vrije overtogt, zich gedurende de reis met het toezigt en Onderwijs van Kinderen te belasten. Adres *franco*, bij den Boekdrukker J. VAN BOEKHOVEN, Begijnenhof te Utrecht.

*** Voor een *Meisjes-Kostschool* ten Platten Lande, verlangt men ten spoedigste: Eene Prot. **SECONDANTE**, die reeds eenige ondervinding heeft en geëxam. is in twee Vreemde Talen. Brieven *franco*, met gedetailleerde opgaven, onder Lett. A., bij den Boekh. J. J. v. BREDERODE, te Haarlem.

*** *Het Bestuur der Vereeniging tot droogmaking van de Tienhovensch-Maarsseveensche Plassen*, maakt bekend, dat de **JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING**, van Deelnemers in gezegde Vereeniging, gehouden zal worden op Dingsdag 29 October, des voormiddags ten half twaalf ure, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, op de Mariaplaats te Utrecht.

Voorts brengt het genoemde Bestuur ter kennis van de Deelnemers, dat tot ontvangst van den derden termijn, zijnde honderd Gulden op ieder Aandeel, gevaceerd zal worden op Dingsdag 5 November 1861, ten Kantore van den Heer J. J. VAN DEN HELM, te Maarsseveen, en op Zaturdag 9 November 1861, ten Kantore van de Heeren HUYDECOPER EN VAN DIELEN, te Utrecht, beide dagen van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure.

Namens het voornoemde Bestuur,
HUYDECOPER VAN MAARSSEVEEN, Voorzitter.
J. N. BASTERT, Secretaris.

PENSIOENEN,

gevestigd te Antwerpen.

Deze Maatschappij verzekert aan de Weduwen der Leden, eene **VASTE, ONVERMINDERBARE UITKEERING** of **PENSIOEN**, gedurende haar onhertrouwd leven, van ƒ 125, ƒ 250, ƒ 500, ƒ 750, ƒ 1000 of ƒ 1500, in het eerste jaar van het Lidmaatschap, gedurende het welke het belang der Weduwe nog niet is ingetreden, betaalt men eenen inleg van ƒ 6, ƒ 12, ƒ 24, ƒ 36, ƒ 48, ƒ 75, naar mate van de wijze van deelneming.

Reglementen en inlichtingen zijn te bekomen, behalve bij HH. Correspondenten op vele plaatsen de Maatschappij vertegenwoordigende, mede bij den Hoofd-Agent voor Nederland den Heer J. A. PFIJFERS, Regtboomsloot O. 290 te Amsterdam. DE DIRECTIE.

☞ *Solide Personen* genegen als Correspondent werkzaam te zijn, kunnen zich op *franco* aanvrage daartoe aanmelden bij den Hoofd-Agent voornoemd.

A. en H. HIJMANS,

te GORINCHEM,

berigten, dat zij ontvangen hebben de **NIEUWSTE MODELLEN** van Dames- en Kinder-Mantels; eene exquise sortering van Fransche en Saksische Japonstoffen, eene groote collectie Pelterijen en Heeren-Artikelen, en verder alle Nouveautés voor het saizoen.

MODES.

De Ondergeteekende heeft de eer de Dames te berigten, dat zij de **MODELLEN van WINTERHOEDEN**, uit Parijs heeft ontvangen. J. WOEST, NEAU.

Oude Groenmarkt, 2e huis van de Lange Veerstraat.

MOSCOVISCHE- EN RIETMATTEN.

De ondergeteekende in connectie gekomen zijnde, met de voornaamste Fabrikanten, biet aan **RIETMATTEN** in alle Soorten, tot den laagsten prijs, die wat kwaliteit en prijs aangaat met de beste Fabriek kan concureren. Ook zijn bij hem te bekomen, 4 Els puike **NIEUWE MATTE**, alsmede andere soorten. H. DE LANGE JR.

Haarlem, Singel bij de Hout-Barrière.

VOOR GOEDEREN EN PASSAGIERS,

ligt te Rotterdam

in lading, naar

BATAVIA

EN

SOERABAIJA,

het Nederl. Gekoperd Barkschip

ALMONDE,

Kapitein **H. G. SURIE.**

Het Schip is bijzonder goed ingerigt tot den overvoer van **Passagiers** en voert een' bekwamen Scheepsdoctor. Adres bij de Bevrachters 'T HOEN HUDIG & COMP. en de Cargadoors WAMBERSIE & ZOON en HUDIG & PIETERS.

*** Men verlangt voor een klein Gezin: Een aangenaam gelegen **BUITENTJE,** geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*. Opgaaf van Huur- of Koopprijs, benevens Bouwtrant, grootte, ligging en wanneer te aanvaarden, wordt *franco* verzocht onder Ls. B. W., bij den Boekhandelaar A. C. ROLFF, Utrechtschestraat bij de Prinsengracht Z. 841, te Amsterdam.

Het **BUITENVERBLIJF** genaamd „**KLIMMENDAL**", met Koetshuis en Stal, gelegen op een der fraaiste punten buiten Arnhem, tusschen de Utrechtsche en Amsterdamsche Straatwegen, groot Kadastraal 8 Roeden, 80 Ellen. Verhuurd tot 1° Mei 1862, aan den Wel-Ed. Gestr. Heer *C. Faber Boissevain.*

Te bevragen met *franco* Brieven, bij den Makelaar VAN SOMEREN BRAND, te Arnhem.

MANUFACTUREN EN MODES.

A. von der MöHLEN,

GROOTE MARKT TE HAARLEM,

heeft de eer den ontvangts te berigten der nieuwe **MODELLEN**, van Mantels, Sortus de Bal, Hoeden, Mutsen, Coiffuren en Kindergoederen. Groote sorteringen van rijke Zijden, Wollen en Fantasiestoffen, Longchals, Doeken en de Nouvauté's voor het saisoen.
De Lakenwinkel is mede ruim gesorteerd van Bukskings, Esquimots, Draps de Russie, Castors, Duffels, Baaien, Dekens en vele nieuwe Heeren-Artikelen.

KERKORGELS.

Men biedt te KOOP aan met guarantie: Twee soliede **KERKORGELS**, het eene, bijzonder geschikt voor eene Groote Kerk, bevat 10, allen doorloopende Registers, benevens een vrij Pedaal. Het andere zeer geschikt voor eene kleinere Kerk, bevat 8, insgelijk allen doorloopende Registers; beide liefelijk, welluidend en krachtig van toon.
Plaats gebrek maakt een spoedige Verkoop zeer wenschelijk. Adres *franco*, Letters W. M., bij den Boekhandelaar H. SPANJAARD, te Steenwijk.

EENE DER RIJKSTE PIANINO'S TE KOOP

aangeboden! uit de wereldberoemde Fabriek van de Heeren BLONDEL te Parijs — dit instrument, hetwelk de eerste prijs (gouden medaille, welke medailles aan de Piano's zitten) op de tentoonstelling verworven heeft, kan een waar meesterstuk genoemd worden, het wordt door buitengewone gelegenheid voor *f* **485** te koop aangeboden; — de bewijzen voorhanden dat het te Parijs kost 1300 *francs* — het is rijk gebouwd — kan in de eerste Salons staan — het is zoo even van Parijs gekomen, dus geheel nieuw, 7 octaaf — groot model — 3 snarig — oblique — krachtvol van toon, schriftelijk guarantie voo 10 jaar tegen alle gebreken, zoowel van de Fabrikanten als van den Eigenaar, het is een stuk voor het leven.
Men gelieve zich te vervoegen bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem. Brieven *franco*.

AFBRAAK.

VERKOOPING op *Vrijdag* en *Zaturdag*, 25 en 26 October 1861, des morgens ten 9 ure, bij de R. C. Kerk, in het Oosteinde, te *Aalsmeer*, door den Notaris **LICHTENBELT**, van eene aanzienlijke partij **AFBRAAK**, als: 5000 Bos Dekriet, 1200 Vloer-, Schot- en Zolderdeelen, eene partij Bindten, Ribben, Battings, Sparren, Latten, Kapbindten, Deuren, Ramen, Kozijnen, Steenen, Pannen, Behangdoek, IJzerwerk en andere Goederen, afkomstig van de Oude Kerk en Pastorij.

Openbare Verkooping te Gouda,

op Maandag den 4den November 1861, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Zalm*, aan de Markt aldaar, van:
Drie **HUIZEN** en **ERVEN** met **TUINEN** daarachter, staande en gelegen te Gouda, en wel: een op de Peperstraat, Wijk K N°. 68, in welk Huis ses Kamers, een Kelder, eene Keuken en vele gemakken zijn; een, op de Gouwe, Wijk C. N°. 12, waarin zijn, vijf Kamers, twee Kelders, eene Keuken en hetgeen meer tot een goed ingerigt Woonhuis behoort; en een, mede op de Gouwe, Wijk C. N°. 13.
Dadelijk te aanvaarden.
Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris **W. J. FORTUYN DROOGLEEVER**, te Gouda.

*** De Notaris **K. N. HENGEVELD**, te Hazerswoude, zal, op bekomen lastgeving, publiek Verkoopen, ten Huize van den Kastelein *P. de Jeu*, aldaar, op Dingsdag den 5den November 1861, des morgens ten elf ure: Eene **BOERENHOFSTEDE**, met Stallingen, Zomerhuis, Hooi- en Korenbergen, Erve, Tuin, Boomgaard en Toebehooren; benevens ruim 3 Bunders **LAND**, staande en gelegen te Hazerswonde. Dadelijk te aanvaarden, en breeder bij Billetten vermeld.
En op Woensdag den 6den November 1861, des morgens ten 9 ure, ten Sterfhuize van J. DE VRIES, op het Dorp Hazerswoude:
6 uitmuntende beste Rij- en Werkpaarden, 2 Melkkoeijen, 8 Schotten, 1 Stier, 8 Vaarzen, 22 Lammeren, 3 Schapen, 2 Varkens; eene partij ongedorschten Tarwe, Gerst, Boonen en Haver; eene partij Hooi en Turf; eene Tilburry, 3 Boerenwagens, 2 Ploegen, Eggen, driewielde Karren, Windmolen en andere Landbouw-Gereedschappen, en eindelijk nog eene partij Meubilaire en andere roerende Goederen.
Informatien zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris *Hengeveld* voornoemd.

*** **W. J. ELSENHORST**, en **H. C. TOMBERGH**, Makelaars, zullen op Zaturdag den 9den November 1861, des avonds na vijf ure, in het Logement *„de Gouden Leeuw"*, in de Zijlstraat te Haarlem, in publieke Veiling brengen en Verkoopen, ten overstaan van den Notaris **Mr. M. A. F. D. VAN MEEUWEN**:
N°. 1. Een **HUIS**, *waarin de Broodbakkers-Affaire, sedert verscheidene jaren met goed succes wordt uitgeoefend*, en **ERVE**, staande en gelegen aan de W. Z. van de Gierstraat, op den hoek van de Doelstraat te Haarlem, geteekend Wijk 4. N°. 774, Kad. Sect. Litt. C. N°. 1876, Huis en Erf groot 1 R., 14 E.
N°. 2. Een **PAKHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de N. Z. van de Wolstraat te Haarlem, geteekend Wijk 4. N°. 571, Kad. Sect. Litt. C. N°. 1473, Pakhuis en Erf, groot 1 R., 4 E.
Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatien zijn te bekomen bij bovengemelde Makelaars. De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën, zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

MANUFACTUREN & MODES.

Battejorisstraat Wijk 6 No. 18, te Haarlem.
Ontvangen de nieuwste **WINTER-MANTELS**, fijne **ROBES**, **KLEEDJES STOFFEN**, **LONG-SHAWLS & DOEKEN**, **CALÈCHES**, **COIFFURES**, **BRODERIES**, **HANDSCHOENEN**, **LINTEN** en zeer vele andere nieuwe **WINTER-ARTIKELEN**.
Ook zijn in ruime keus voorhanden: **LAKENS**, **DUFFELS**, **MANTELSTOFFEN**, **CACHENEZ**, **FOULARDS** enz. en alle soorten **WITTE GOEDEREN**.
A. VAN DER LAAN.

Uit de Hand te Koop:

Twintig Bunders best **BOUW-** en **WEILAND**, gelegen in den Anna-Paulowna-Polder, te bevragen bij den Notaris **P. A. BEETS**, te Nieuwe-Diep. Brieven *franco*.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, is verschenen:

HERDERS EN SCHAPEN.

DRIE NOVELLEN

DOOR

GEORGE ELIOT,

Schrijver van „Adam Bede."
Vertaald door
Cd. BUSKEN HUËT.
Twee Deelen. *f* 6,90.

FREDERIKA BREMER,

In het Zuiden en het Oosten van Europa.

Vertaald door
Ds. W. C. MAUVE.
Zwitserland, 2 Deelen. Prijs *f* 4,30.

*** Heden verschijnt bij W. H. KIRBERGER:

„HIER EEN WEINIG EN DAAR EEN WEINIG"

WENKEN VOOR HET DAGELIJKSCH LEVEN,
ter behartiging aangeboden door de Schrijfster van **„Kleinigheden"**. Prijs in Linnen Band . . . *f* 1,25.

Vertel ons van Jezus.

Nieuw vervolg op het kort en bevattelijk Godsdienstig Onderwijs voor jonge Kinderen, door den Schrijver van: **De Morgen des Levens en regel op regel.** Prijs 90 Cent. 25 Ex. . . . . *f* 18.
De **tweede Druk** van

Het Werk dat niet ijdel is,

of wat uwe Hand vindt om te doen, doet dat met uwe magt, door MARG. MAR. BREWSTER. Prijs in Linnen Band . . . . 1,90.

DE KALEIDOSCOOP EENER CHRISTIN,

door TRYFOSA. Nieuwe Serie. Prijs in Linnen Band *f* 1,90.

*** Bij DANNENFELSER, te Utrecht, zijn nog weinige Exemplaren verkrijgbaar van de

Theorie der Geregtelijke en Administrative Politie,

TEN NUTTE VAN DE
BEAMBTEN DER RIJKS- EN GEMEENTE-POLITIE,
door ***H. VERWOERT.*** Prijs *f* 2,20.

HET LICHT,

DE STOFFELIJKE OORZAKEN ALLER DINGEN,
door ***LEOPOLD PHOL.*** Prijs 0.75.

*** A. J. VAN HUFFEL, te Utrecht, heeft uitgegeven:

TWAALF KANSELREDENEN,

DOOR

M. COHEN STUART,

Predikant bij de Remonstr. Geref. Gemeente te Rotterdam.
Prijs *f* 3, in nette linnen band *f* 3,50.

Rome's kracht en zwakheid.

Herinneringen uit Rome,
DOOR
J. J. VAN VOLLENHOVEN.
Prijs *f* 1.

DE BRIEF VAN JAKOBUS,

praktisch verklaard door
Dr. A. NEANDER.
Uit het Hoogduitsch.
Prijs 70 Cents. In net linnen bandje 85 Cents.

*** Bij A. W. SYTHOFF, is verschenen:
DE

WONDEREN VAN DEN STERRENHEMEL,

POPULAIRE STERREKUNDE VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND.
NAAR HET HOOGDUITSCH VAN
Dr. OTTO ULE,
DOOR
H. M. C. VAN OOSTERZEE.
PRIJS f 3,30.

De verschijning van dit sedert lang beloofd werk is tegen verwachting door velerlei onvoorziene beletselen vertraagd geworden. Ten gevolge van aanhoudende krachtsinspanning is eindelijk de uitgever er in geslaagd, het in het licht te zenden, en niet zoodra was de uitgever van deze Nederlandsche vertaling onderrigt, dat het had mogen gelukken, de bezwaren vooral tegen eene keurige uitvoering der platen te overwinnen, of hij vertrouwde de overzetting toe aan eene bevoegde hand, en bij durft dit voortreffelijke werk ook in nederlandsch gewaad met alle vrijmoedigheid aanbevelen, daar de oorspronkelijke voorstellingswijze van den met roem bekenden schrijver en de oordeelkundige overzetting, met belangrijke aanteekeningen verrijkt, in zich zelve aanbeveling genoeg zijn.
„Na de ontwikkeling der wetenschap", aldus laat zich de schrijver zelf over dezen arbeid uit, „behooren togtjes door de hemelruimte evenzeer tot de middelen om het publiek te onderrigten en te onderhouden tevens, als reisjes door de berglanden der aarde en over de wateren des oceaans. Tot zulke togten in de verbeelding noodig ik den lezer uit, niet door de nevelen van eene teugellooze verbeelding, maar gedragen door den lichtstraal en geleid door de vaste hand der wetenschap. Wij zweven te zamen voorbij zon en maan, planeten, kometen, vaste sterren en nevelvlekken; wij nemen hier en daar een rustpunt, ten einde *„de Wonderen van den Sterrenhemel"* te aanschouwen en de grootsche denkbeelden op te nemen, die zich achter de lichten verbergen, wij verlustigen ons in de eindelooze verscheidenheid van werelden, als wij melkwegen met millioenen zonnen in verre schemering nog slechts zien als het flaauwe wolkje eener nevelvlek, zoo als die in Orion, die de scherpste werktuigen nog niet in afzonderlijke sterren hebben kunnen oplossen. En wanneer dan de indruk der onuitsprekbare getallen en dier onbegrijpelijke ruimten ons herinnert, dat wij menschen klein en nietig zijn bij het leven van een dag — dan ontwaakt, gelijk ALEXANDER VON HUMBOLDT zich uitdrukt, het bewustzijn van den rijkdom der natuur, de eerbied voor de eindelooze grootheid, en opwekkend gevoel, dat 's menschen verstand door ontwikkeling der in hem gelegde krachten zoo veel heeft kunnen navorschen en zulke gewigtige ontdekkingen gedaan heeft in de orde der natuur en de regelmatigheid des heelals. En als wij dan eindelijk terugkeeren tot onze kleine, nietige aarde, dan zullen wij haar dubbel liefhebben, dewijl ons de betrekking helder is geworden, welke de aarde heeft tot dat oneindige stelsel des heelals, door hetwelk wij een togt deden op de vleugelen des lichts".

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Cts.
Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.
De goede echte soort van het **Verkoophuis** heeft den naam H. KERCKHOFF, zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het gevoel. De nagemaakte gelijken in kleur en gevoel veel op eene vetkaars.
Wij verzoeken de Dépôthouders instantelijk hunne kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het **PERSISCHINSECTENPOEDER** doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in Zakjes voor 50 Cts.

PORTMAN'SCHE **POLITOER** of **WRIJFWAS**, met gebruiks-aanwijzing. Het Fleschje kost 15 Cent.

BRABANDERS **CHOCOLADE-KOEKJES**, met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de Kinderen genomen.
De Geneesheeren *Beijer*, *Geerling*, *Hopman* en *Fahrmeister*, hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 Cents het doosje.

Het gunstig bekende SCHUMACHER'S **POETSPOEDER**, dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

VLIEGENLIJM, om vliegen te vangen. Het Fleschje 20 Ct.

BRABANDERS **STIJFSELGLANS**, doet het Waschgoed gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt eenen mooijen glans. Een zakje kost 13 Cents.

De nieuwe **MINERALE LIJM**, is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een Fleschje kost 30 Cents.

Het **VLEKKENWATER** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Cts., groote Flesch *f* 1.

Amsterdam, Verkoophuis.
Haarlem, *J. P. Kirthaus.*
Wed. de Langen van Ek.
Alkmaar, *J. Broggers Gz.*
Beverwijk, *D. Mijsberg.*
Delft, *Wed. I. T. Wagner.*
Dordrecht, *Wed. J. Veth Jr.*
Enkhuizen, *J. Rienderhoff.*
's Hage, *Sack & C°.*
Hoogwoud, *H. Storm.*
Hoorn, *P. J. Ruttenberg.*
Koog a/d. Zaan, *H. de Jager.*
Krommenie, Wed. *K. J. van Treychel.*
Leyden, *L. G. Dirks*, Verkoophuis, Donkere Steeg.
Medemblik, *K. Hildema.*
Monnickendam, *K. Slot.*
Nieuwe-Diep, *P. Galhard.*
W. V. Bruinsis.
Purmerend, *S. J. Veen.*
Schagen, *W. A. Hamm.*
Uitgeest, Wed. *J. Daas.*
Zaandam, *K. Nieuwenhuis.*
O. Zaandam, *H. A. Smit*, voor de Koog.
Zalt-Bommel, *J. G. Noman.*
J. G. Bender.
en in de bekende Dépôts in de andere Steden. (10/18 21.)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.